

Неделя

30. Јануаріа. 1844.

Год. III.

БРОДУ ЖИВОТА.

Ты пловишь милый бр оде
У большій света край!
Да л' ѣшь прелетит' воде
Доспет' мирно у рай?!

Ты пловишь быѣам' поданъ,
Воде е мека грудь;
Можешь потонут' яданъ,
Насеет' на пакла прудъ!

Пакла е вечна пропасть;
Тужанъ несреѣе гай.
Јо, тамо е жуча сласть,
Нит' има туге край!

Ты пловишь, я стрепимъ ахъ,
Незнаиъ теби е часъ;
Кадъ ѣшь с' претворит' у прахъ,
Умукнут' весла гласъ.

Пакла е вечна пропасть,
Тужанъ несреѣе гай;
Јо, тамо е жуча сласть,
Нит' има туге край! —

Текъ онай само моѣ' ѣе
Обиѣи пакла прудъ,
Одъ тежки грея злоѣе,
Коме е лака грудь.

Путуй ми, путуй бр оде,
Одужи суѣенъ дугъ;
Пресецай мирно воде;
У райске долъ лугъ!

Текъ онай само моѣ' ѣе
Обиѣи пакла прудъ,
Одъ тежки грея злоѣе,
Коме е лака грудь!

Дим. Арнотъ.

НЕКА ГРДОБА У АРДЕНИНСКОЙ ШУМИ

(продуженіе и копаць.)

Одма додъе Петаръ къ мени у трапе-
зарію, гди самъ башъ быо. Я му препове-
димъ одъ речи до речи све што ми е крч-
марица казала. Съ почетка се чиняше и иѣ-
му та стваръ нека гатка, или и опасность,
ал' сигурно далеко веѣма претерана нег'
што е у ствари. Но медьутимъ рече: „Я и-
демъ у шталу да донесемъ овамо пиштолъ,
кое лако подъ альиномъ могу сакрыти; пре-
досторожность презирати не треба.“ Текъ
што се онъ съ оружіемъ вратио, а мы чу-
смо топотанъ коня. И башъ као што е на-
предъ крчмарица рекла, три Обіцира у ав-
лію дотрче. Садъ ми опегъ та стваръ зазор-
на постане; Петаръ на то рече: „Я одла-
зимъ коньма, да насъ не бы дошавши крч-
маръ заедно нашао; потомъ отъ васъ я веѣ
не отступаю.“ Ние дуго за тымъ постаяло,
то ето ти заиста крчмара съ дубокимъ кла-
нянѣмъ. Нигда у животу пакостниегъ лица
я видіо нисамъ. По извиняваню што ме ние
одма лично поздравію, будуѣи е быо съ
посломъ доле у куѣи забунѣнъ, потегне
онъ заиста као што е крчмарица веѣ на-
предъ казала, и съ томъ молбомъ на ведро,

да не примимъ за зло што ќе са мноми, три отъ Царске Гарде, садъ башъ доѣздивша Офиціра ручати: што се ела тыче за петъ у едно особа неће, не достати, али кадъ бы се у две собе разделити морало, то не бы дотегло. У прочемъ придодаде онъ, да љу му я захвалити, кадъ съ тако 'изображеннымъ и разговорнымъ Офицірима познанство учинимъ. Съ мирнымъ лицемъ, као што ми е то игда, внутренѣ мое расположение дозволявало, отговоримъ я, да љу себи то за честь држати, што љу съ томъ Господомъ ручати. „Само, заиста и я морамъ за опрощенѣ молити,“ придодамъ ко тому, „да мой слуга поредъ мене при трпези седи; ербо я путемъ здравля мога ради, будући врло отъ грчева страдамъ, и зато морамъ служителя могъ, кои добро зна, како треба у таковомъ случаю са мноми онодити, увекъ при себи имати.“ Я се чини као да не видимъ оно неприятно впечатлѣніе, кое е овай мой одговоръ, на крчмара учинію, окренемъ му ледъа и крозь то му резумети дамъ, да бы самъ радъ самъ у соби остати, да обучемъ друге предъ ручакъ альине. Текъ што нитковъ тай изыдѣ, а Петаръ ми съ пиштольима додѣе и прешапта: „Мой е планъ направлѣнъ. Права е истина да су ти лупежи наумили насъ данасъ смакнути, и друго намъ ништа не остае, него да ии у томъ претечемо. Вы љете дакле наспрамъ едногъ пустаіе при трпези сести; а ону двоицу я на себе примамъ. Кадъ се путерь и сыръ на трпезу донесе, то љу се я ако будемъ имао времена чаше съ виномъ латити. А вы одма убите пиштольмъ спрамъ васъ садећегъ, у то љу я са обадва она готовъ быти. Само пазте да не промашите. Нашъ животъ зависи отъ нашегъ присуства духа и свободе. Мы смо ядну игру предузели, ал' шта љемо? Овде е садъ [такъ: Ты или я!“

Я се обећамъ Петру, да му у свободе и решителности нељу попустити, и изъ нужде, да самъ готовъ добродѣтель едну учинити; а овамо већъ самъ вражки быо узмрвіо. Юштъ у себе пребратъ ту седећи и мыслећи съ тайнымъ страомъ на ужасно-

предстоељу сцену, зачуемъ я на еданпутъ звечанѣ мамуза. Крчмаръ садъ са комплименты представи ми та три Офиціра. Внѣшность овы прерушены троице крвника, бѣше врло улюдна, но текъ опетъ нешто усиљна, и смайсторисана; они поведоше врло свободанъ, но текъ не башъ непристойнъ разговоръ, и пошто ми съ неколико комплимента казаше, како за честь себи држе, што ље самномъ ручати, сви седну. Они свою роллу нису зло играли, ал' и мени домундливи нѣови погледи не могоше башъ са свимъ умаћи; на то и мой широкоплѣхати и свободно ступаюћи Петаръ къ нама додѣе и до мене седе. Я имъ се извинимъ, позываюћисе на оно што самъ и крчмару казао, што ље морати съ нама за едномъ трпезомъ и мой слуга ручати, и тако садъ започнемо ести. Мени не бѣяше никако могуће съ осталима равенство држати, и премда самъ врло гладанъ быо; сваки ми е залогай у гуши остао, и я се морадо съ овомъ моіомъ несгодомъ и невештъ чинити, да се не бы штогодъ осетили мои съ участницы. Они едоше, пише, шалишесе као што имъ ердце иште, и надметашесе у загонеткама. Тако намъ се већъ и ручакъ скоро свршиваше; и садъ кадъ е крчмарица таньбуре купила, бацы она мени при томъ еданъ погледъ опоминятелный, а Офицір' еданъ кои е наспрамъ Петра седіо, почне нешто тражити, и на пытанѣ отговори своимъ друговима; „Ай, забораіо самъ мою бурмутицу!“ и пошто ю у сви свои джепови потражи, башъ као да му на память у еданпутъ паде, рече Петру: „Пріяне, ољете ли быти тако добри да у дольню собу отидете? На асталу кодъ куински врата наљете едну златну бурмутицу; тамо самъ ю забораіо, молимъ донесите ми ю.“ — Петаръ са свимъ мирно, и безъ да се са столице свое помакао нѣму отговори, да е онъ слуга свога Господара, и да само нѣгове заповести свршуе. Съ овимъ ненаднымъ а и не учтивымъ отговоромъ сгодьенъ, стисне одлюдъ [Sandit] уста, и онда се къ мени но текъ опетъ любезно съ томъ молбомъ окрене, да бы самъ я слуги момъ заповедіо

да му ю донесе. На ово се я не мало сбу-
нымъ, но среѣомъ на то крчмарица додѣ са
сыромъ и воѣемъ: и я тако нбойзи да до-
несе бурмутицу рекнемъ. Одма додѣ она
натрагъ говореѣи, да на месту реченномѣ ни-
какове бурмутице нема. — „Добро, добро.“
отговори одлюдь равнодушно, „донесте
намъ юштъ и єдно стакло шампанѣра.“

Ова садъ заповѣсть овога одлюда, коя
и тако сувише за мой страхъ быяше, садъ
ме са свимъ у томъ, чега самъ се бою увѣри,
и я садъ сву мою бодрость у себе приберемъ,
што веѣь рѣшителный тренутакъ ту бяше.
Текъ што є изъ трапезаріе, да заповѣдь-
но вино донесе крчмарица ступила, а то ти
се узврполи убрисачу свою тражити, по-
редъ мене седеѣи Офіцїръ, и Петру пове-
лительнымъ тономъ заповѣди, да ю одоздо
изъ себе донесе. Но мой рѣшителный пра-
тиоць, онако му исто као и при првомъ ма-
неверу отговори, придодавши кѣтому да ѣе од-
ма крчмарица доѣи, па нека ню пошлѣ.
Кадъ є донетъ шампанѣръ, а онъ надѣе
подъ трапезомъ мараму, кою є навалице
самъ доле баціо. Крчмарица опетъ садъ
трапезарію остави: и я погледъ вѣзинъ нигда
заборавитъ неѣу, кои ми є бацѣла, окре-
нувши се юштъ єданпутъ у вратыма,
и запытавши ме єда ли я юштъ што
заповѣдамъ? Учинила ми се, као да ми хте-
де подвикнути; „Твой саатъ куца; мы се
више неѣемо видити!“ — Стакло подѣе у
округъ. Кадъ редъ додѣ на Петра онъ ме-
ни наточи, и знакъ, да є|время, даде. Я
на ово савъ преблѣдимъ, а онъ живо стакло
на трапезу спусти и упыта „Вама нїе доб-
ро Господине? — „Нїе!“ отговоримъ я за-
муклимъ гласомъ. — — Я самъ добро зна-
ю, шта Петаръ мысляше са овымъ пы-
танѣмъ, али шта ѣу, кадъ ми є цело тѣло
было као умануто (gelähmt). „Хоѣете ли ваше
капльице?“ упыта ме Петаръ напрасно, и
дѣипивши узправисе за мномя као да ме
чува, па потегне пиштоль изъ обадва ха-
льине муджепа, и проюри, као муня првомъ
и другомъ одлюду, кои круто предъ нѣме
сеѣбаху, по куглу.

И пре него што се юштъ отъ првогъ
овогъ поздравя [Щебергафѣинг увнезаплѣнїя?]
разсвѣстїо треѣи пустаїя, щепари га Петаръ
за гушу и бречи га са столице натрашке о
землю, пакъ ме викне у помоѣь, Страшный
тай тренутакъ поплаши ме изъ могъ претр-
нуѣа(Сѣарѣит), и тако намъ лако буде надвла-
дати овога одлюда. Петаръ му садъ руке
наопяко свеѣе съ моїомъ убрисачомъ, и
тури му єдну чанакбезу [Сѣрвїетте] у уста,
а другомъ му замота и увеѣе главу, Юштъ
су пунна была моя обадва пиштоля — „Садъ
Господине,“ викне Петаръ, „дрѣте тога лу-
пеѣа подъ заптомъ, докъ я штраньке доне-
семъ. Ако бы се текъ промигольїо, скрешъ-
те оба пиштоля у нѣга,“ — За два є мину-
га Петаръ опетъ быо кодъ мене; ишао є у
шталу, донѣо штраньке и све доле про-
мотрїо.

Кадъ смо дакле садъ овогъ бездѣлника
круто уємчили и увезали га, а такоѣерь и
увѣрилисе да су она обоица мртва, то ми
рече Петаръ: „куѣа є ова праздна я ѣу у
найближе село отрчати, коѣе одавде найви-
ше за две милѣ отстой, да доведемъ чет-
нике. Вы се ништа више бояти немате.“ —
Я заключамъ врата у трапезарїи, позатворамъ
капке на прозори, и будемъ преправанъ,
ако бы тво на ме ударїо. Та два сата,
коя самъ провео у трапозарїи докле є се Пе-
таръ натрагъ вратїо, учине ми се као нека
мала вѣчитость. И куѣа є сва у тишини бы-
ла. На последку додѣ Петаръ натрагъ са
єднымъ миропечителнымъ судїомъ и са
два четника. Крчма се свудъ и горе и доле
прогледа, и нїєдна се жива душа не надѣе.
Но у подруму, когъ є уходъ прикрытъ съ
дрвляникомъ [Вренѣолъ] быо; нашли су се
као што самъ кашнѣ разумѣо, у єдномъ бу-
нару нашле су се людске целокупне кости, коѣе
су погребене быле у дворишту цркѣе Ме-
цїерске. Ово пустайнско гнѣздо, по свой
прилицы отъ теѣака у той околинѣ, после
неколько дана за овымъ случаемъ, буде за-
пально и са свимъ изгори. Нити крчмару
нити лепой крчмарицы могаше се кад-
водъ у трагъ уѣи, премда су властительи

све наредбе учинили, да бы се овима утрагъ ући могло; — Петаръ за нѣгову храбрость, на препоруку мога родителя, добые службу при Дуани.

[съ Нем.] П.

ДОПИСЬ.

Изъ Сегедина 2. Фобруаря по Рим. — Са особитомъ радостію имамъ честь явити Вамъ, да смо данъ светогъ Савве, первогъ Сербскогъ Просвѣтителя овде кодъ насъ торжественно провели. Уочи овогъ праздника держао е нашъ неутрудимый Г. Парохъ Павелъ Стаматовичъ са Г. Гере-Діакономъ нашимъ Димитріемъ Поповичъ Бденіе. Богослуженіе на данъ торжественный было е съ великомъ помпомъ. Истомъ приликомъ ніе нашъ добрый Парохъ заборавіо за блаженнопочившегъ Савву Текелію, Мецената Сербскогъ молитве за покой душе Богу отдати. *) — По совершенномъ Богослуженію крене се и мало и велико изъ церкви у школско зданіе, гди се молитва по обычаю са водоосвященіемъ чита. Лепо е было видити, како се Сербска овде учећа се младежь совокупила, и при торжеству ономъ присутствовала. Слово Г. Пароха, кое е сходно за ово торжество было, сви су слушали са великамъ вниманіемъ: заиста се видити може, да му Сербскій Родъ на сердцу лежи.

*) Одъ ономадъ читасмо у С. Н. Новинама Пештанскимъ, како Матица Србска светкованѣ светогъ Саве, као свогъ Патрона (а узъ то, и Торжество спомена ради Тезонменія Саве Текеліе, великогъ Мецената Сербскогъ, и Матице С. особитогъ Добротвора) на далѣ оставля. —

Ово намъ е заиста чудно! — ербо знамо, да тако што прави Србљи Источногъ Закона никде и никадъ нераде. А к' тому држимо, да и наша Православна Вера недопушта ремети ти Уставъ Празнованя. —

Не само кодъ насъ было е овако светкованѣ дана светогъ Савве, но као што самъ овы дана разумѣо держала е у Араду и Госпожа Вдова одъ Текелій, коя е по Высочайшемъ Царскомъ Урежденію тамошня Добра почившегъ Савве Текеліе примила овай светый данъ торжественно, и поклонила е на сироте 100 Форинтій. О далѣмъ дѣлу ономъ хошу Васъ обширніе и што скоріе извѣстити.

Л.

МѢСТНА ВѢСТЬ.

Пештанско-Стрелячкій Балъ, ове е годне опетъ, лепъ свой старый гласъ посведочио. Онъ се у Редутской саали 1. о. м. (по р.) держао, и посѣщеніе баше, преко свега тога што е време непогодно было, тако исто многочисленно, као што се и найвећа часть присуствителя состояше изъ взгре жителя. Кругъ изрядны и по вкусу драгоценностима накинѣны Госпа у nejlepší похвали блнсташе. Такоберъ е сила было богаты и смысленны маскій. Мареллина музика све оживляваше, играло се веселило и частило до зоре.

РАДИНОСТЬ.

У Россію е преко Кронштадта, особито дакле за Петроградъ, прошасте годне 536.250 бутела шампаніера отишено.

Цѣна ране 9. Фебруаря п. р. на Пешт.
піяцы, меровъ, грош. б. вр.

	наиб.	сред.	лош
Жито	120	110	100
Наполица	80	75	70
Ражъ	72	70	66
Бчамъ	50	48	45
Зобъ	50	47	45
Кукурузъ	60	54	50
Проя	—	—	—
Жута каша	—	—	—

Станѣ Дунава у Пешти.

6. Фебруаря п. р. 8' 4" 9'''

9. Фебруарин „ „ 8' 4" 6'''

Скоротеча излази у седмицы 2 путъ, Четверкомъ и Недельомъ; цена му е како за овдашнѣ тако и за странне Предчисленке за полъ годне 4 фор. у сребру. Предчислитсе може на свакой ц. кр. Пошти, и у Пешти кодъ Издавателя, у Бедемской улицы (Basfi Gasse No. 349.)

Издаватель Димитрій Ювановићъ.

У ПЕШТИ словима Баймеловићъ.